ANUL XIII. — No. 129 —

Sâmbătă, 3 (15) Iunie 1895

UNIVERSUL

5 bani în capitală—10 bani în județe

Redacția și Administrația:
STRADA BREZOIANU 11 BUCUREȘCI

MARE DEPOZIT DE

PALARII

Pentru Bărbați și Copii

de la 1.90 până la 5.50 bucata

La administrația ziarului «Universul» strada Brezoianu No. 11, a sosit un transport de pălării, fason ultima modă, care se vinde cu următoarele prețuri:

Pălării moi pentru vară . . . Leĭ 1.90
» » ultima modă p. copiĭ. » 2.50
» » » » bărbați » 3.50

Pălării moi extra-fine pentru bărbați, diferite colorĭ, Leĭ 4.50 bucata.

Pălării tari ultima modă p. bărbați. Leĭ 3.90

Pălării roșiĭ, verzĭ și albastre pentru copiĭ, numaĭ leĭ 1.95 bucata.

Pălăriile suntde culoare neagră, maron, gri, beige și tabac.

Nicĭ cu 40 la sută maĭ scump nu se pot găsi asemenea pălării în toată țara.

Vindem eftin ca să aducem serviciŭ publicului nostru cititor.

Boalele secrete

Neputința Bărbătească

Se vindecă după cele maĭ nouĭ metode radical fără durere și împedicare, după experiența de 23 anĭ de specialitate în bolĭ lumeșt.

Dr. THOR

— No. 1, STRADA EMIGRATU, No. 1. —
Intrarea numaĭ prin strada sfințiĭ Voevozi
Consultațiĭ de la 10—1 dimineața
și de la 5—8 seara
Loc separat de așteptare pentru fie-care.

Consultațiunĭ speciale

Boale nervóse și Bóle de ochĭ

Examen atentiv și îngrijire conștiincioasă
Doctorul ALEXANDRU ATHANASIU
de la Facultatea din Paris
Consult. de la 2—4 p. m. Calea Văcărești 102

Doctor B. MARCULESCU
REINTORS DIN STRĂINĂTATE
S'a stabilit la No. 92, calea Moșilor
(lângă hotel de Londra)
Consultațiuni de la 1—3
847 (30)

D-rul Theodor F. Marovici
Primul doctor-dentist român în România
Cu diploma de la Facultatea din Philadelphia (America), practic și în Viena
No. 30, strada ȘTIRBEI-VODĂ, No. 30
Dințĭ artificialĭ în Aur și Cautchuc, plombatu scosnl fără durere, curățitul, ast-fel se efectuézĕ cu JUMĔTATE PREȚ și GARANTAT

Doctor VELEScŬ

— DENTIST —
Fost șef-asistent de clinică la Facultatea Dentistică din Philadelphia (America)
Bulevardul Academieĭ No. 1, colț cu Calea Victorieĭ No. 42
Consultațiunĭ de la 9 la 12 m. și de la 2 la 5 p. m.—Pentru săracĭ gratis Marțĭ și Sâmbătă de la 8 la 9 dimineața.
626 (36)

Doctor OCHSENBERG
— MEDIC-CHIRURG-DENTIST —
Calea Victorieĭ No. 73 și str. Modeĭ No. 1.
835 (144)

Policlinica de copiĭ

CASA de SANATATE
— Strada Teilor No. 51 —
Direcția caseĭ de sănătate a înființat o Policlinică de copiĭ unde doctorul RAPAPORT special în boale de copiĭ, dă consultațiunĭ în toate zilele de la orele 3—4 p. m.
Consultațiunea numaĭ un leŭ.

UN NOU BASTON

Un elegant baston cu ornamente de metal argintat, care conține un călimar, un creion și un frumos toc cu peniță, se vinde numaĭ cu leĭ 1.95, la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, strada Brezoianu No. 11, unde se află și un mare și bogat asortiment de alte bastoane, care se vinde cu un preț excepțional de eftin.

Grădinar foarte activ

cunoscând bine cultura legumelor și arboricultura, cu excelente referențe, se caută pentru grădinile de comerciŭ din Slobozia-Galbenu.—Doritorĭ să se prezente de urgență la d. Datculescu, R.-Sărat. 942.—(7)

Epitropia Așezământ. Nifon Mitropolitul
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința amatorilor că la Palatul Nifon, situat în calea Victorieĭ, sunt de închiriat maĭ multe prăvălĭ, apartamente și camere la mansarde, parte cu începere de acum și parte de la 26 Octombrie viitor.

Doritorĭ se pot adresa la Epitropie în orĭ-ce zi de lucru de la orele 3—5 p. m., unde pot vodea și condițiunile de închiriere. 945.—(12)

D-ra Magdalena Cocorăscu. — (Vezĭ explicația).

CALENDAR PE ANUL 1895

Ortodox

Vineri, 2 Iunie. — Păr. Nichita.

Catolic

Vineri, 14 Iunie. — Basiliŭ.

Rĕs. soareluĭ 4.16; ap. soareluĭ 7.44.

București, 2 Iunie.

Starea civilă

Codul nostru civil are fel de fel de lacune; unele s'aŭ împlinit cu vremea, prin modificărĭ parțiale; dar iată una care a scăpat până acum atențiunĭ legiuitoruluĭ nostru.

Formarea stărĭ civile a unuĭ om e întocmită de codul nostru în chipul cel maĭ defectuos posibil.

Deși starea civilă are o însemnătate deosebită, atât pentru societate cât și pentru relațiile și legăturile de la om la om, cu toate astea codul civil nu prevede nicĭ o garanție pentru regulata eĭ alcătuire. In starea de lucrurĭ de astă-zĭ, poțĭ să 'țĭ întocmeștĭ orĭ-ce fel de stare civilă vreĭ.

Să luăm de exemplu nașterea.

Pentru ca să înscrĭĭ un noŭ-născut în registrele stăreĭ civile, n'aĭ de cât să te ducĭ cu douĭ martorĭ și să facĭ o simplă declarație în fața unuĭ funcționar care se mulțumește să scrie ceĭ dictezĭ. Nimenĭ nu cere să dovedeștĭ existența copiluluĭ, sexul luĭ, legitimitatea luĭ dacă e fruct al uneĭ căsătorĭ. Ajunge o simplă declarație.

Avem moașe și medicĭ comunalĭ, dar la Starea civilă nu se cere să aducĭ un certificat de la medic saŭ de la moașă că copilul s'a născut în adevĕr și ce sex are. Asemene nu se cere arătarea actuluĭ de căsătorie, când se declară nașterea unuĭ copil legitim.

E greŭ să'și dea cine-va seamă, pe d'asupra, de urmările rele ale acesteĭ lacune a coduluĭ nostru civil. Ele sunt însă foarte marĭ. Vom semnala, pentru înțelegerea lucruluĭ, un singur fapt care se produce zilnic și care va lămuri pe cititor.

Cunoscut este că evreiĭ, din cauza instituțieĭ lor religioase și a dificultăților pe carĭ le face codul nostru în privința căsătoriilor, se feresc de Starea civilă. Foarte multe căsătorĭ se contractează, la evreĭ, numaĭ religios, deși lucrul e formal oprit de cod. Copiĭ din asemenĭ căsătorĭ nelegale, și prin urmare nule, sunt însă declarațĭ ca legitimĭ.

Luațĭ statistica mișcărĭ poporațiunĭ, și vețĭ vedea că numaĭ rar, foarte rar, vețĭ întâlni un copil evreŭ declarat ca nelegitim.

Iată dar un întreg neam de oamenĭ, și destul de numeros, care poate trăi în afară de legea comună tocmaĭ din pricina înlesnirilor pe carĭ le procură însăș legea.

E adevĕrat că codul civil prevede și el oare-carĭ garanțiĭ; dar aceste sunt așa de slabe în cât nu folosesc la nimic.

In mintea autoruluĭ coduluĭ civil, martorĭ trebuiaŭ să fie o îngrădire serioasă. Dar e cunoscut că din mărturia pentru starea civilă s'a făcut o adevĕrată industrie; sunt oamenĭ carĭ, pentru douĭ-treĭ leĭ, mărturisesc tot ce pofteștĭ, fără să te cunoască. Nu știm dacă, din o sută de declarațiĭ de naștere, sunt două măcar carĭ se sprijinesc pe o mărturie serioasă.

Maĭ e o altă garanție, pe care însă împregiurările o fac absolut iluzorie. Codul cere ca ofițerul de stare civilă să constate însuș nașterea copiluluĭ, ducându-se la fața loculuĭ; înțelege însă orĭ-cine că dispozițiunea aceasta e cu totul neaplicabilă în centrele cu poporație ceva maĭ însemnată. Iĭ e peste putință ofițeruluĭ de stare civilă să se încredințeze prin sine însuș la fie-care caz; aplicabilă la sate, mĕsura aceasta e cu neputință de aplicat la orașe.

Vrea să zică, codul civil nu prevede nicĭ o garanție reală pentru sinceritatea și exactitatea actelor de stare civilă.

* * *

Socotim că lipsa aceasta, care poate da loc la încurcăturĭ din cele maĭ marĭ, trebuește împlinită.

Ținând seamă de importanța deosebită pe care o aŭ astă-zĭ actele de stare civilă, ministerul justițieĭ ar trebui să alcătuiască un proiect de lege tinzând a înconjura aceste acte cu garanțiĭ serioase.

Și soluțiunea e lesne de găsit.

De vreme ce, la orașe, iĭ e peste putință ofițeruluĭ de stare civilă să verifice personal orĭ-ce naștere, se poate cere declaranților să prezinte un certificat de la moașele orĭ de la medicĭ comunalĭ. Iar în ce privește legitimitatea copiilor, trebuie să se pretindă tatăluĭ actul de căsătorie.

S'aŭ făcut atâtea modificărĭ; de ce nu s'ar face și asta?

DIN SPANIA

(*Corespondența part. a ziar. «Universul.»*)

Madrid, 29 Maiŭ.

Atentatul senzațional din Madrid

Firul telegrafic v'a adus știrea că Don Primitivo Clavijo, căpitan în armata spaniolă, a tras douĕ focurĭ de revolver asupra generaluluĭ Primo di Riviera, comandantul militar al Madriduluĭ.

Atentatul acesta a produs o adâncă emoțiune în toată Spania și lumea credea deja de la început că la mijloc e o rĕsbunare a căpitanuluĭ împotriva generaluluĭ. Primo di Riviera a fost grav rănit și în momentele când vĕ scriŭ se luptă cu moartea. Doctorĭ nu sunt siguri dacă'l vor putea scăpa cu viață.

Arestarea. — Consiliul de miniștri

Căpitanul Clavijo a fost arestat imediat după săvârșirea crimeĭ. Consiliul de rĕsboiŭ s'a reunit numaĭ de cât. Generalĭĭ, judecătorul de instrucție, reprezentantul ministeruluĭ public, apărătorul criminaluluĭ s'aŭ adunat în sala mare a închisorĭĭ militare.

Consiliul a fost prezidat de generalul de artilerie Herrera Davila și era compus din 6 generalĭ de brigadă.

Colonelul de artilerie Pavia a fost însărcinat cu apărarea.

Vre-o sută de ofițerĭ de toate gradele formaŭ auditorul. In sala de deliberare n'a fost nicĭ un civil.

După ce s'aŭ citit declarațiunile martorilor carĭ aŭ fost de față în timpul atentatuluĭ și ale doctorilor, carĭ îngrijesc pe rănit, a fost introdus în sala consiliuluĭ asasinul.

Acesta era în uniformă și a salutat cu multă politeță pe judecătoriĭ sĕĭ.

Apărarea luĭ Clavijo

Invitat de președinte să explice cauza care l'a împins să omoare pe generalul Rivera, Clavijo a început să vorbească cu glas tare, deslușit, neemoționat.

El a istorisit judecătorilor toate peripețiile vieței sale, debuturile strălucite din școala militară. Curajul pe care l'a desfășurat în luptele din Spania și din Cuba, unde în urma faptelor sale eroice a fost ridicat în anul 1877 la rangul de căpitan.

Căpitanul a spus că de la 1886 încoace a fost persecutat mereŭ de generalul Riviera, care'l strămuta din garnizoană în garnizoană. Pricina ar fi următoarea:

El avusese o amantă cu numele Clementina Poisson, pe care o părăsise. Femeia aceasta a ajuns amanta generaluluĭ și ea de necaz a îndemnat pe Riviera să'l persecute.

— In Cuba—a declarat Clavijo, am stat 27 de lunĭ în arest preventiv și în urmă am fost liberat, ca nevinovat. Denunțările împotriva mea eraŭ neîntemeiate. După ce am fost liberat nu mi s'a plătit leafa timp de 15 lunĭ și am fost nevoit să trăiesc din mila camarazilor de arme și a prietinilor.

«Am îndurat cea maĭ cumplită mizerie. Multă vreme m'am gândit să mĕ sinucid saŭ să'mĭ rĕzbun și pe urmă m'am hotărît pentru rĕsbunare.

Condamnarea

Reprezentantul ministeruluĭ public a cerut pedeapsa cu moarte prescrisă de codul penal militar când un militar atentează la viața superioruluĭ sĕŭ, în timpul serviciuluĭ.

El a arătat că Clavijo s'a purtat, ce e deptul, bine, la început, dar că are la activul sĕŭ 8 procese, o condamnare la un an de închisoare corecționaiă, numeroase pedepse disciplinare, arestărĭ în fortărețe, etc.

Apărătorul, colonelul Pavia, a cerut să se aplice clientuluĭ sĕŭ circumstanțe antenuante spunând că Clavijo suferă de mania persecuțieĭ și că deja la Cuba acuzatul fusese supus în douĕ rândurĭ la observațiunĭ medicale, pentru ca să se constate dacă e nebun saŭ ba.

Consiliul, în unanimitate, a condamnat pe Clavijo la moarte. Ministrul de rĕsboiŭ a aprobat sentința în seara aceleiașĭ zile deși generalul Riviera, victima, și familia luĭ făcuseră demersurĭ pe lângă generalul Azcarraga, pentru comutarea pedepseĭ.

Cu toate rugămințile episcopuluĭ Sion, marele duhovnic al armateĭ spaniole, ministrul de rĕsboiŭ a rĕmas neînduplecat și înainte de miezul nopțiĭ a trimis ordine spre a se face preparative pentru execuție.

Deșteptarea condamnatuluĭ. — Scrisoarea către părințĭ

Pe la orele 2 după miezul nopțiĭ, guvernatorul închisorĭĭ însoțit de un duhovnic, de un doctor și de 2 călugărĭ aŭ deșteptat din somn pe căpitanul Clavijo, care dormia îmbrăcat în celulă. Condamnatul s'a sculat încet. Nu era emoționat de loc.

Din închisoare s'a dus în capelă. Aci s'a spovedit, s'a împărtășit și a ascultat în genuchĭ liturghia slujită de duhovnicul închisorĭĭ. După aceea a vorbit cam un ceas cu episcopul Sion. El și-a făcut testamentul lăsându-și toate lucrurile de valoare amicilor și rudelor zicând tot-odată că banĭĭ adunați în oraș de către călugărĭ, în numele luĭ, conform obiceiuluĭ, să se împartă săracilor din Madrid.

O scenă emoționătoare a fost întrevederea luĭ Clavijo cu niște rude ale luĭ și cu camarazĭĭ sĕĭ, toți ofițerĭ în activitate. El le-a vorbit lăcrămând despre tatăl sĕŭ, un fost ofițer în retragere, om în etate de 80 de anĭ și despre mamă sa.

Bătrânĭĭ trăesc retrași de tot în provincia Jaen și abia aŭ cu ce să'și tiră zilele de azĭ pe mâine Condamnatul a scris părinților sĕĭ o scrisoare foarte respectoasă cerându-și iertare de la eĭ și luându-și adio.